

til for en befolkning at stemme om en skoles opretholdelse. Men er reglen om, at et sådant afstemningsresultat kun har betydning indtil næste kommunevalg, rigtig?»

Også De Radikale har altid været stærkt optaget af folkeafstemningstanken. Det var således en radikal undervisningsminister, Jørgen Jørgensen, der fremsatte forslaget om folkeafstemning i folkeskoleloven i 1958.

Også i forbindelse med behandlingen af Tove Niensens forslag den 19. april 1974 udtalte De Radikales ordfører, Bilgrav-Nielsen, sig meget positivt og ønskede en mere vidtgående lempelse end den, venstre-regeringen foreslog:

»Man forlanger altså, at 50 pct. skal skrive under på, at der skal være afstemning. Det var måske mere rimeligt, hvis man sagde, at en tredjedel af de stemmeberettigede var nok, og at man ved selve afstemningen kunne nøjes med at forlange mere end 50 pct. af de stemmeberettigede eller måske af de afgivne stemmer. Det er altså lidt svært, synes jeg, uden videre at acceptere, at det skal være særlige krav til en demokratisk afstemning. Vel, det er ikke et større problem for os, dette her betegner jo et skridt i den rigtige retning, men lad os prøve lige at lukke lidt op for den drøftelse, når vi kommer til udvalgsarbejdet.«

Tankegangen fra Bilgrav-Nielsen blev fulgt op i et ændringsforslag stillet af Socialistisk Folkeparti og Retsforbundet. Heri blev det foreslået, at der kun skulle være krav om 30 pct. til at ønske folkeafstemning, og at der kun skulle kræves 60 pct. for, at skolen skulle opretholdes.

Dette ændringsforslag blev dog ikke vedtaget i Folketinget. Men det resulterede i, at Venstres undervisningsminister, Tove Nielsen, fremsatte et ændringsforslag, som indebar, at der nok skulle være 50 pct. til at kræve folkeafstemning, men at det var nok, at der var 60 pct. af de stemmeberettigede, der ønskede skolen opretholdt ved selve afstemningen.

Under behandlingen i Folketinget den 30. maj 1974 var der adskillige politikere, der gerne ville have æren af det stillede ændringsforslag. Således udtrykte Bilgrav-Nielsen, »at man stemmer for det ændringsforslag, der ifølge teksten er stillet af undervisningsministeren, men

som i realiteten er et radikalt forslag.« SF's ordfører, Kristine Heltberg, udtrykte det på den måde: »Det glæder mig, at undervisningsministeren har stillet det ændringsforslag, vi nu ser, og som vi kan gå ind for. Det falder godt i tråd med, hvad vi foreslog under 2. behandling. Det er sådan set ligegyldigt, hvem der skal have æren for det, om det er De Radikale eller undervisningsministeren.«

Derefter blev forslaget vedtaget, og alle var tilsyneladende glade. Alle ville gerne have æren af, at kravene til folkeafstemning nu var lettere at opfylde.

Mindretallet beklager stærkt, at traditionen med folkets ret til folkeafstemning i et lokalområde, skoledistrikt, nu er brudt.

Mindretallet ønsker at fastholde kvaliteten af undervisningen i folkeskolen. Alt i alt lægger dette forslag op til alvorlige forringelser af de muligheder, både af pædagogisk og faglig karakter, som folkeskolen har givet indtil nu.

Et fjerde mindretal (Centrum-Demokraternes medlem af udvalget) vil redegøre for sin stillingtagen til lovforslaget og det stillede ændringsforslag ved 2. behandling.

Ændringsforslag

Til § 2

Af undervisnings- og forskningsministeren, tiltrådt af et mindretal (KF, V, RV, KRF og FP):

1) Paragraffen affattes således:

»§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende. Skolenedlæggelser i henhold til den under § 1, nr. 4, foreslåede procedure kan dog tidligst finde sted 1. august 1990, og nedlæggelsesplanerne skal være fremlagt senest 1. december 1989.

Stk. 2. Nedlæggelse pr. 1. august 1989 af skoler, der ligger mindre end 1,5 km fra den skole eller de skoler, hvortil den overvejende del af